

KAM IR GAISS

Deja 8 vai 12 pāriem

Jāņa Purviņa horeogrāfija un apraksts
Tautas mūzika Raimonda Paula apdarē
Guntara Rača vārdi

“Kam ir gais” ir ornamentālā deja, veidota jauniešu deju kolektīviem. Atbilstoši tautas mūzikas apdarei, veidota dejas horeogrāfiskā leksika, kuras pamatā ir gan latviešu dejas pamatsoļi - skrējiena solis, solis ar palēcieni, divsoļu polka, gan oriģinālās soļu kombinācijas.

Dejai jautrs un dzīvespriecīgs raksturs.

Deja pirmo reizi iestudēta Rīgas Kultūras un tautas mākslas centra „Mazā gilde” Tautas deju ansambli „Līgo” 2002.gada 22.aprīlī. Tā ir iekļauta XXIII Vispārējo latviešu Dziesmu svētku deju lieluzveduma “Mana pasaule” daļā “Gais”.

Dejai ir 12 gājieni, mūzikai 7 daļas, muzikālais taktsmērs 2/4.

Dejotāji dejas sākumā nostājas virknēs - četri (seši) pāri labās puses 1.kulisē un četri (seši) pāri kreisās puses 3.kulisē.

Dejai 8 ievadtaktis.

Pirmais gājiens

(I / 24 t.)

1. – 8.t. Dejotāji izpilda 4.kustības 1. – 8.t. darbību virknēs, virzoties diagonālē (1.zīm. nepārtrauktās bultas).
9. – 12.t. Izpildot 4.kustības 9. – 12.t. darbību, dejotāji divās diagonālēs griežas labo elkoņu satvērienā, nesadotās rokas brīvas.
13. – 20.t. Izpildot 4.kustības 1. – 8.t. darbību virknēs, dejotāji virzās līnijās gar skatuves priekšplānu un dibenplānu (1.zīm. pārtrauktās bultas).
21. – 24.t. Izpildot 4.kustības 9. – 12.t. darbību, dejotāji divās līnijās skatuves priekšplānā un dibenplānā griežas labo elkoņu satvērienā, nesadotās rokas brīvas.

Otrais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 16.t. Dejotāji izpilda 1.kustību 2 reizes divās līnijās skatuves priekšplānā un dibenplānā. Pirmās līnijas meitas atrodas ar muguru pret skatītājiem, otrās līnijas meitas – ar muguru pret dibenplānu.

Trešais gājiens

(I / 24 t.)

1. – 24.t. Atkārtojot I gājiena darbības, dejotāji vispirms veido diagonāli un pēc tam līnijas gar skatuves labās un kreisās puses kulisēm (2.zīm.).

Ceturtais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 16.t. Dejojāji izpilda 1.kustību 2 reizes divās līnijās gar skatuves labās un kreisās pusei. Meitas atrodas ar muguru pret kulisēm.

Piektais gājiens

(Starpspēle, III / 36 t.)

1. – 4.t. Izpildot 8 skrējiena soļus, pārenieki griežas labo elkoņu satvērienā divās līnijās gar skatuves labās un kreisās puses kulisēm.
5. – 20.t. Dejojāji izpilda 2.kustību (3.zīm.). Labās puses dejojāji kustību sāk ar otru kāju.
21. – 36.t. Atkārto 2.kustību (4.zīm.).

Sestais gājiens

(I / 24 t.)

1. – 12.t. Izpildot 4.kustību elkoņu satvērienā blakus stāvot, pārenieki virzās divos apļos.
Labās puses četri pāri veido apli skatuves labajā pusē un virzās DCV, meita puisim pie labās rokas. Kreisās puses četri pāri veido apli skatuves kreisajā pusē un virzās pret DC, meita puisim pie kreisās rokas (5.zīm.).
13. – 24.t. Nemainot satvērienu un kustības virzienu, dejojāji dejo astotniekā (viens pāris no labās puses, viens pāris no kreisās puses, utt.).

Septītais gājiens

(IV / 16 t.)

1. – 16.t. Dejojāji izpilda 3.kustību divas reizes (6.zīm.).

Astotais gājiens

(V / 16 t.)

1. – 2.t. Izpildot 4.kustības 1. – 2.t. darbību, dejojāji izveido līniju no skatuves kreisās puses 2.kulises līdz skatuves labās puses 2.kulisei (7.zīm.).
3. – 4.t. Atkārtojot 1. – 2.t. darbību, dejojāji griežas ar jaunajiem pāreniekiem labo elkoņu satvērienā.
5. – 6.t. Atkārtojot 1. – 2.t. darbību, dejojāji atgriežas savās gājiena sākuma vietās (meita puisim pie labās rokas).
7. – 8.t. Atkārtojot 1. – 2.t. darbību, pārenieki griežas labo elkoņu satvērienā slīpajā krustā.
9. – 16.t. Atkārtojot 1. – 8.t. darbību, dejojāji veido līniju no skatuves dibenplāna centra līdz skatuves priekšplāna centram. Ar jauniem pāreniekiem griežas labo elkoņu satvērienā un atgriežas slīpajā krustā, kur ar savu pārenieku griežas labo elkoņu satvērienā.

Devītais gājiens

(VI, I / 24 t.)

1. – 8.t. Izpildot 4.kustības 1. – 8.t. darbību, dejojāji virzās četras virknēs un izveido divas līnijas gar skatuves labās un kreisās puses kulisēm (8.zīm.).
9. – 12.t. Izpildot 4.kustības 9. – 12.t. darbību, pārenieki griežas labo elkoņu satvērienā divās līnijās gar skatuves labās un kreisās puses kulisēm, nesadotās rokas brīvas.
13. – 20.t. Izpildot 4.kustības 1. – 8.t. darbību, dejojāji elkoņu satvērienā, blakus stāvot (meita puisim pie labās rokas), veido rombu (9.zīm.).
21. – 24.t. Izpildot 4.kustības 9. – 12.t. darbību, pārenieki rombā griežas labo elkoņu satvērienā.

Desmitais gājiens

(IV / 16 t.)

1. – 16.t. Dejojāji rombā izpilda 3.kustību divas reizes. Meitas atrodas ar muguru pret skatītājiem.

Vienpadsmitais gājiens

(V / 16.t.)

1. – 8.t. Izpildot 4.kustības 1. – 2.t. darbību 8 reizes, dejojāji veido divus apļus. Labās puses četri pāri veido apli skatuves labajā pusē un virzās DCV, pārenieki nostājušies elkoņu satvērienā stāvot blakus, meita puisim pie labās rokas. Kreisās puses četri pāri veido apli skatuves kreisajā pusē un virzās pret DC, pārenieki nostājušies elkoņu satvērienā stāvot blakus, meitas puisim pie kreisās rokas. Nesadotās rokas brīvas (10.zīm. nepārtrauktās bultas).
9. – 16.t. Nemainot satvērienu un virzienu, dejojāji virzās astotniekā (10.zīm. pārtrauktās bultas).
16.t. beigās dejojāji izveido slīpo krustu.

Divpadsmitais gājiens

(VII / 16 t.)

1. – 16.t. Dejojāji slīpajā krustā izpilda 3.kustību divas reizes. Meitas atrodas ar muguru pret skatuves labās puses kulisēm.
16.t. beigās dejojāji slīpajā krustā izveido stopkadru (fotogrāfija) - katrs pāris izvēlas sev piemērotāko un interesantāko pozu.

Kustību apraksti

1.kustība

Mūzikas taktsmērs 2/4

Kustību izpilda 8 t.

Sākuma stāvoklis – dejojāji nostājas pāros slēgtajā satvērienā, kājas VI pozīcijā.
1.t. “1 un” Labo kāju nostiepj priekšā.

- Izpilda lēcieni uz kreisās kājas, vienlaicīgi viegli piesitot pret grīdu labās kājas pirkstgalu (*pique*). Galva noliekta nedaudz pa labi.
- “2 un” Atkārto 1.t. “1 un” darbību.
- 2.t. Atkārto 1.t. darbību ar otru kāju. Galva noliegta nedaudz pa kreisi.
- 3.t. “1 un” Izpilda lēcieni uz kreisās kājas, labo kāju, ceļ saliektu, virza atpakaļ. Augumu liec pretī viens otram.
- “2 un” Izpilda lēcieni uz kreisās kājas, vienlaicīgi griežoties ½ pa labi, rokas brīvas. Labo kāju, ceļ saliektu, ceļ priekšā.
- 4.t. “1 un” Izpilda lēcieni neizvērstajā IV kāju pozīcijā, labā kāja priekšā, rokas brīvas. Dejojāji atrodas ar muguru viens pret otru.
- “2 un” Izpilda lēcieni neizvērstajā IV kāju pozīcijā, kreisā kāja priekšā, rokas brīvas.
- 5.t. Izpilda divsoļu polku atmuguriski, sākot ar labo kāju. Dejojāji samainās vietām gar kreisajiem sāniem. Rokas brīvas.
- 6.t. Izpilda divsoļu polku ar kreiso kāju tajā pašā virzienā un atrodas ar skatu viens pret otru. Rokas brīvas.
7. – 8.t. Izpildot 4 skrējiena soļus, dejojāji griežas labo elkoņu satvērienā un nonāk sākuma vietās. Nesadotās rokas brīvas.

2.kustība

Mūzikas taktsmērs 2/4

Kustību izpilda 16 t.

Sākuma stāvoklis – dejojāji nostājušies pāros krustiskajā satvērienā (labā roka virspusē) ar skatu viens pret otru. Kājas VI pozīcijā.

1. – 4.t. Izpildot 8 gājieni soļus, puisis ved meitu – puisis virzās atmuguriski. Vienlaicīgi vienmērīgi rokas paceļ augšup un nolaiž sānis. Kustību sāk ar labo kāju.
- 5.t. Izpilda 2 divus soļus sānis pa labi nelielā iesēdienā, sākot ar labo kāju. Kreiso kāju krusto priekšā labajai kājai. Rokas sadod krustiskajā satvērienā (kreisā roka virspusē) ar skatu viens pret otru. Dejojāji griežas uz vietas DCV.
- 6.t. “1un” Izpilda soli sānis pa labi nelielā iesēdienā.
“2 un “ Pauze. Auguma svars uz taisnas labās kājās, kreisā kāja nostiepta sānis uz pirkstgala.
7. – 8.t. Atkārto 5. – 6.t. darbību, sākot ar kreiso kāju un griežoties uz otru pusi.
9. – 12.t. Pārenieki sadod kreisās rokas un, izpildot 8 gājiena soļus, griežas uz vietas DCV. 9.un 11.t.meita izpilda nelielu iesēdienu (*demi plie*).
- 13.t. Izpilda 2 soļus sānis pa labi nelielā iesēdienā, sākot ar labo kāju un krustojot to priekšā kreisajai kājai. Pārenieki virzās viens otram garām (meita pa priekšu puisim), un atlaiž sadotās rokas.
- 14.t. “1 un“ Auguma svars uz taisnas kreisās kājas, labo kāju liek sānis uz pirkstgalu, pārenieki sadodas vienkāršajā satvērienā.
“2 un “ Pauze.
15. – 16.t. Atkārto 13. – 14.t. darbību pretējos virzienos.

Kustību izpilda arī sākot ar kreiso kāju, ceļot augšā kreiso roku un griežoties uz otru pusi.

3.kustība

Mūzikas taktsmērs 2/4

Kustību izpilda 8 t.

Sākuma stāvoklis – pārenieki nostājušies ar skatu viens pret otru. Kājas VI pozīcijā, rokas brīvas.

- 1.t. "1 un" Izpilda lēcieni neizvērstā IV kāju pozīcijā, labā kāja priekšā.
"2 un" Izpilda lēcieni neizvērstā IV kāju pozīcijā, kreisā kāja priekšā.
- 2.t. Izpilda griezienu uz kreisās kājas vienu reizi pa labi, labās kājas pēda fiksēta pie kreisās kājas ceļa.
3. – 8.t. Atkārto 1.kustības 3. – 8.t. darbību.

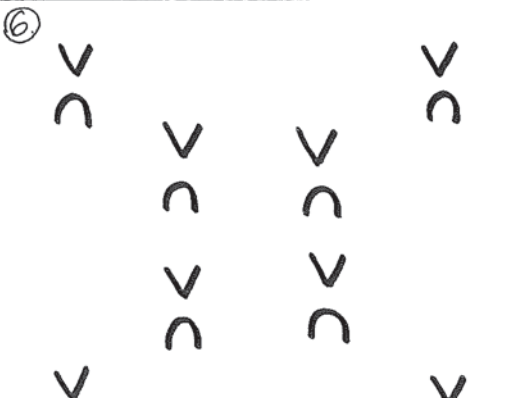
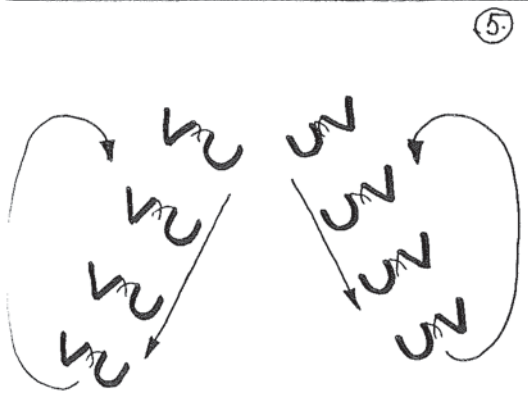
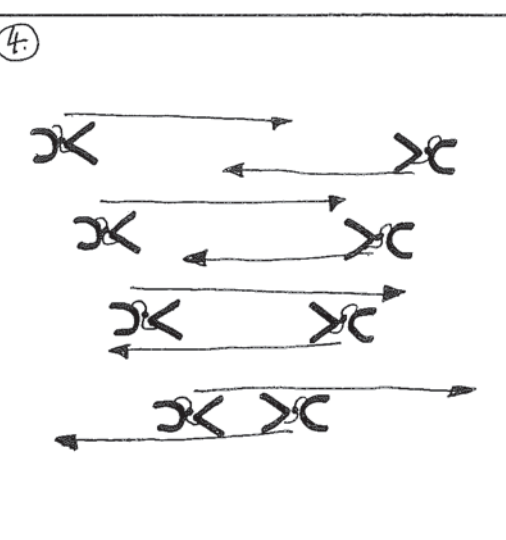
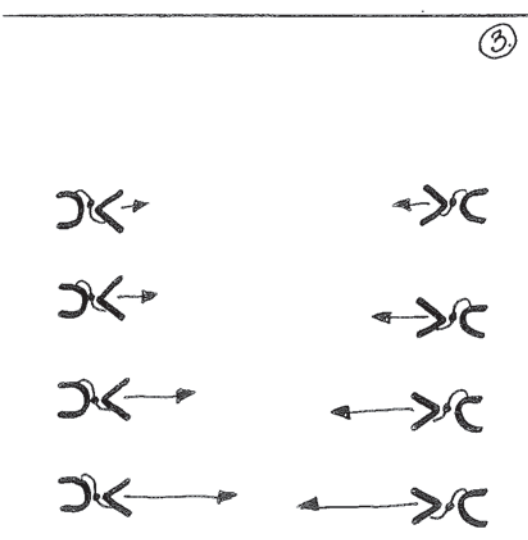
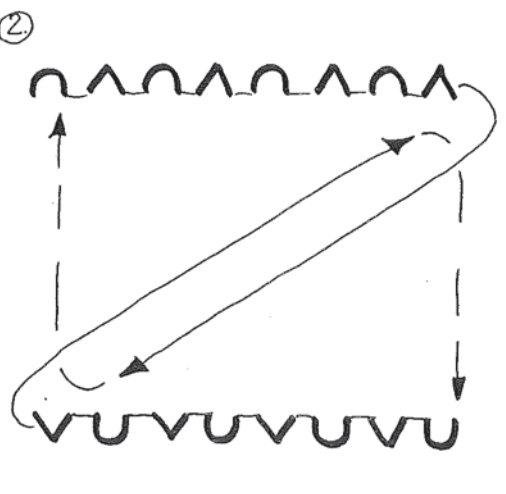
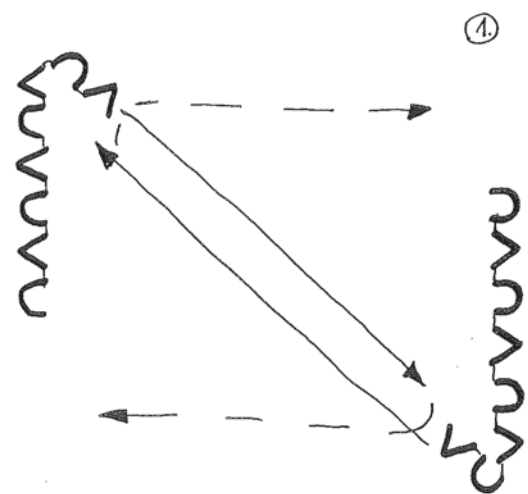
4.kustība

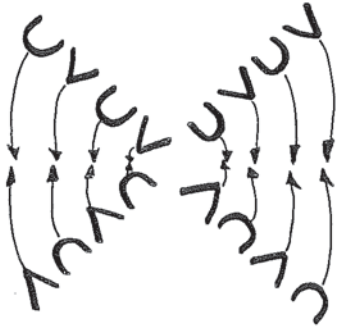
Mūzikas taktsmērs

Kustību izpilda 12 t.

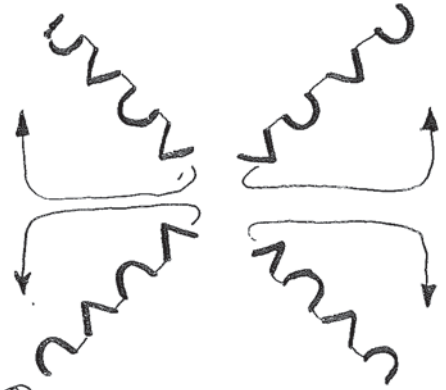
Sākuma stāvoklis – dejojāji nostājusies aplī ar skatu DCV, kājas VI pozīcijā, rokas brīvas.

- 1.t. Izpilda 2 skrējiena soļus, sākot ar labo kāju.
- 2.t. Izpilda soli ar labo kāju un pārlecieni no labās kājas uz kreiso kāju.
3. – 4.t. Atkārto 1. – 2.t. darbību.
- 5.t. Izpilda divsoļu polku ar labo kāju.
- 6.t. Izpilda soli ar kreiso kāju un pārlecieni no kreisās kājas uz labo kāju.
- 7.t. Izpilda divsoļu polku ar kreiso kāju.
- 8.t. Izpilda 2 skrējiena soļus, sākot ar labo kāju.
9. – 12.t. Atkārto 5. – 8.t. darbību.

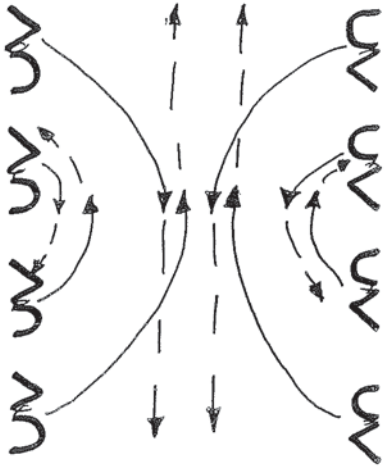

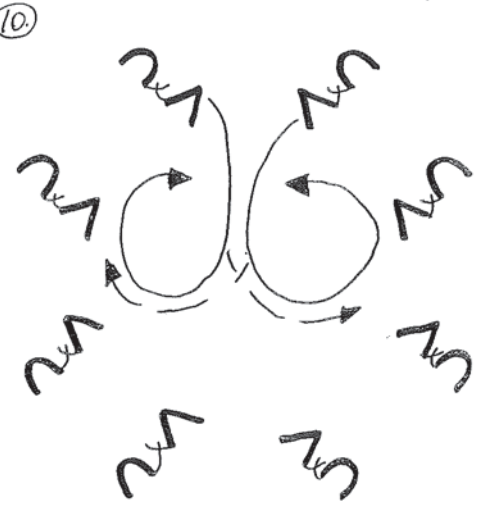
7.

8.

9.

10.

Kam ir gais

Piano introduction in 2/4 time. The right hand features a melodic line with eighth and quarter notes, while the left hand provides a rhythmic accompaniment with chords and eighth notes.

First staff of the main melody in 2/4 time, starting with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody begins with a repeat sign and a first ending bracket. Chords C, F, C, F, and C are indicated above the staff.

Second staff of the main melody in 2/4 time. Chords G, C, F, C, G7, and C are indicated above the staff.

Third staff of the main melody in 2/4 time. Chords C, F, and C are indicated above the staff.

Fourth staff of the main melody in 2/4 time. Chords G7, C, and G are indicated above the staff. The staff ends with a double bar line and repeat signs.

Fifth staff of the main melody in 2/4 time, marked with a circled 3. The key signature changes to two sharps (F# and C#). Chord G is indicated above the staff.

Sixth staff of the main melody in 2/4 time. Chords F and G are indicated above the staff.

Seventh staff of the main melody in 2/4 time. Chords F, G, and C are indicated above the staff. A first ending bracket is present.

Eighth staff of the main melody in 2/4 time. Chords F, C, F, C, G7, and C are indicated above the staff.

F C G⁷ C ④ C

F C F C G⁷ C

C F C F C

G⁷ C ⑤ C F C

G⁷ 1. C 2. C ⑥ C

F C F C G⁷

C F C G⁷ C ① C

F C F C G⁷

C F C G⁷ C ④ C
 F C F C G⁷
 C F C F
 C G⁷ C ⑤ C F
 C G⁷ 1. C 2. C
 ⑦ C F C F C
 1. G⁷ C 2. G⁷ C